

Зміни до Господарського процесуального кодексу України та Закону України «Про судовий збір» відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку розподілу судових витрат та судового збору» від 18 червня 2025 року №4508ІХ

Господарський процесуальний кодекс України

Доповнено статті **221** та **244** тим, що додаткове судове рішення ухвалюється у разі, якщо суд вирішує лише питання про судові витрати - **без повідомлення учасників справи**. Якщо суд вважатиме за необхідне, для вирішення питання про судові витрати він може призначити судове засідання, яке проводиться не пізніше 15 днів з дня ухвалення рішення по суті позовних вимог.

Оновлені ставки судового збору для господарських спорів відповідно до Закону України «Про судовий збір»

1 інстанція	
позовна заява майнового характеру	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб
позовна заява немайнового характеру	1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб
заява про видачу судового наказу	0,1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
заява про скасування судового наказу	0,05 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
заява про забезпечення доказів або позову; заява про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду; заява про скасування рішення третейського суду; заява про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду; заява про роз'яснення судового рішення	0,5 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
заява про відкриття процедури превентивної реструктуризації	2 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб
Апеляційна інстанція	

апеляційна скарга на рішення суду; заява про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду; апеляційна скарга на судовий наказ, заява про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами	150% ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги від розміру оспорюваної суми
апеляційна скарга на ухвалу суду; заява про приєднання до апеляційної скарги на ухвалу суду	1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб
апеляційна скарга на ухвалу суду в процедурі превентивної реструктуризації	150 відсотків ставки , що підлягала сплаті при поданні заяви
Касаційна інстанція	
касаційна скарга на рішення суду; заява про приєднання до касаційної скарги на рішення суду	200% ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги від розміру оспорюваної суми
касаційна скарга на ухвалу суду; заява про приєднання до касаційної скарги на ухвалу суду	1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб
касаційна скарга на ухвалу суду про затвердження / про відмову у затвердженні плану превентивної реструктуризації; про закриття процедури превентивної реструктуризації	200 відсотків ставки , що підлягала сплаті при поданні заяви

Стаття 3 Закону доповнена нормою, що судовий збір справляється за подання до суду заяви, **передбаченої Кодексом України з процедур банкрутства.**

Таблиця ставок за подання до господарського суду у справі про банкрутство:

заява кредитора про відкриття провадження у справі про банкрутство	10 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб
заява кредиторів, які звертаються з грошовими вимогами до боржника після офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство, а також після офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом	2 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб
позовна заява майнового характеру в межах справи про банкрутство	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

позовна заява немайнового характеру в межах справи про банкрутство	1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб
заява про покладення солідарної відповідальності на органи управління боржника; заяви ліквідатора, кредитора про субсидіарну відповідальність за доведення до банкрутства	2 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб
апеляційна скарга на ухвалу суду про відкриття провадження у справі про банкрутство; про результати розгляду грошових вимог кредиторів; рішення суду в межах справи про банкрутство	150 відсотків ставки , що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги від розміру оспорюваної суми
апеляційна і касаційна скарга на ухвалу суду у справі про банкрутство	1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб
апеляційна і касаційна скарга на постанову суду про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури (погашення боргів боржника)	2 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб
касаційна скарга на ухвали суду про відкриття провадження у справі про банкрутство; про результати розгляду грошових вимог кредиторів; рішення суду в межах справи про банкрутство	200 відсотків ставки , що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги від розміру оспорюваної суми

Також, внесені зміни до пункту 15 ч. 1 ст. 5, яка регулює пільги щодо сплати судового збору.

Від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються фізичні особи (за винятком суб'єктів підприємницької діяльності), які виступають кредиторами та подають грошові вимоги до боржника щодо:

- заборгованості із заробітної плати;
- компенсації шкоди, заподіяної життю чи здоров'ю;
- виплати авторської винагороди;
- стягнення аліментів.

Це звільнення застосовується після офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність), а також після оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом.

Згідно з новою редакцією статті 8 Закону України «Про судовий збір», суд має право, враховуючи майновий стан сторони, за її клопотанням відстрочити

або розстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення рішення у справі.

Підставами для цього є:

1) розмір судового збору перевищує 5% річного доходу фізичної особи за попередній календарний рік;

2) особами, які подають позовну заяву, іншу заяву, скаргу, апеляційну чи касаційну скаргу, є:

- військовослужбовець;
- батько або мати дитини віком до 14 років або дитини з інвалідністю, якщо інший з батьків не сплачує аліменти;
- одинока мати (батько), яка виховує дитину до 14 років або дитину з інвалідністю;
- особа з малозабезпеченої чи багатодітної сім'ї;
- особа, що діє в інтересах малолітніх, неповнолітніх або недієздатних осіб;

3) предметом позову є захист соціальних, трудових, сімейних, житлових прав або відшкодування шкоди здоров'ю;

4) заявником у межах справи про банкрутство є фізична або юридична особа (включаючи фізичну особу-підприємця), яка перебуває у процедурі санації, реструктуризації або розпорядження майном (за клопотанням боржника або арбітражного керуючого).

З цих же підстав суд може зменшити розмір судового збору або повністю звільнити від його сплати.

При вирішенні такого клопотання суд враховує:

- дохід особи за попередній рік;
- кількість непрацездатних членів сім'ї на утриманні;
- наявність у власності нерухомого або рухомого майна;
- інші обставини, які можуть свідчити про фінансову неспроможність.